

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

HOTĂRÂREA NR. 804
din 27.08.2008

Dosar nr.: 172/2008

Petiția nr.: 3482 din data 28.02.2008

Petent: S M

Obiect: discriminare prin aplicarea dispozițiilor Legii nr. 19/2000

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

I.1.1 S M

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1 Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, str.Dem. I. Dobrescu nr.2, sector 1 București

II. Obiectul sesizării

2.1 Petentul se adresează Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, în legătură cu aplicarea dispozițiilor Legii nr.19/2000.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1 Prin petiția nr. 3482 din data 28.02.2008, petentul sesizează că prin aplicarea dispozițiilor Legii nr. 19/2000, bărbații pensionari, la perioadă și contribuție egală, au pensia mai mică cu circa 20% față de femeile pensionare.

3.2 Petentul susține că una sunt drepturile pentru creșterea copilului, maternitate, etc., și alta este calculul dreptului la pensiei, unde nu ar trebui să conteze decât contribuția și perioada la fondul de asigurări sociale.

3.3 Petentul sesizează faptul că pensionarii care au făcut parte din organele statului, precum interne, armată, justiție, beneficiază de calcule și tratamente complet inegale față de celelalte categorii salariale.

3.4 Petentul relatează faptul că există o mulțime de neclarități între handicap și invaliditate, drepturi promovate printr-o lege foarte stotoasă și greu aplicabilă.

IV. Citarea părților

4.1 Având în vedere prevederile art. 20, alin. 4, 5 și 6 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, au fost citați următorii:

- S. M, prezent;
- Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, absent, a trimis punct de vedere.

4.2 Procedura de citare legal îndeplinită la data de 14.08.2008, la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

V. Susținerile părților

5.1.1 Petentul solicită constatarea discriminării prin aplicarea dispozițiilor Legii 19/2000, având în vedere aspectele sesizate.

Punctul de vedere al Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse

5.2.1 Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse prin adresa nr. 4075/12.08.2008, înregistrată la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu nr. 10878/18.08.2008 a comunicat că Art. 47(2) din Constituție, republicată, consacră dreptul la pensie, ca drept garantat oricărei persoane, dar condițiile de realizare a acestui drept trebuie să fie diferite, ținând seama de diferitele categorii de persoane susceptibile de pensionare, precum și de criteriile pensionării.

5.2.2 Stabilirea diferențiată a vârstelor de pensionare a reprezentat opțiunea exclusivă a legiuitorului determinată de condiția obiectiv diferită a femeii în raport cu cea a bărbatului. Sub acest aspect, stabilirea unor vârste de pensionare diferite nu presupune discriminări între cetățeni pe criterii de sex, ci aplicarea măsurilor de protecție socială pe care statul le ia în legătură cu femeile.

5.2.3 Cu privire la aspectul discriminării Curtea Constituțională a statuat frecvent că principiul egalității în drepturi consacrat în art. 16 din Constituție, nu presupune uniformitate și se aplică la situații egale, iar în cazul situațiilor diferite în care se află anumite categorii de cetățeni se justifică soluții legislative diferite fără a fi considerate ca fiind discriminatorii.

5.2.4 Pensionarea de invaliditate are caracter temporar, medicul expert al asigurărilor sociale are posibilitatea să aprecieze pe baza documentelor medicale eliberate de medicul specialist dacă afecțiunea determină încadrarea într-un grad de invaliditate, dacă se justifică menținerea gradului de invaliditate, schimbarea acestuia sau chiar depensionarea.

5.2.5 Condițiile de stabilire a dreptului la pensie și modalitatea de calcul a pensiei pentru asigurății sistemului public, este de fapt, opțiunea legiuitorului, astfel că, punctajul acumulat pe întreaga rută profesională a asiguratului se

stabilește în raport de nivelul salariilor realizate pentru care se plătește contribuția de asigurări sociale. Numărul de puncte realizate, corespund unui anumit nivel al salariilor punctajul realizat de asigurat reprezentând elementul variabil influențat de nivelul salariilor. Cu cât punctajul este mai mare cu atât cuantumul pensiei va fi mai mare. În stabilirea pensiei, relevant este venitul asigurat pentru care s-a plătit contribuția de asigurări sociale, care poate modifica cuantumul pensiei pentru toate categoriile de asigurați.

5.2.6 Modalitatea de calcul este identică pentru toate categoriile de pensii, astfel că, față de acestea, beneficiarii pensiei de invaliditate nu se pot considera discriminați.

5.2.7 Diferența între situația pensionarilor sistemului public și beneficiarii pensiilor de serviciu (justiție, armată, etc.) este determinată de ierarhia valorii sociale a profesiei.

5.2.8 Cu privire la situația persoanelor cu handicap și a invalizilor, petentul nu face nici o referire concretă cu privire la situația nefavorabilă în care se află, ci doar descrie în mod generic situații pe care le consideră discriminatorii raportându-se la propriile sale convingeri.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. **În fapt**, Colegiul Director reține că în petiția dedusă soluționării se invocă efectul creat prin aplicarea dispozițiilor Legii nr.19/2000, ca fiind discriminatorii.

6.2.1 **În drept**, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci **când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „**trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-si găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.2.2. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**. (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccheri and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European

Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 (para.91)

6.2.3 Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicata, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.2.4 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.2.5 În speță, Colegiul Director reține că stabilirea diferențiată a vârstelor de pensionare este opțiunea exclusivă a Legiuitorului. În ceea ce privește diferitele categorii de pensionari, Colegiul Director nu poate reține situații comparabile între pensionarii care beneficiază de pensii, potrivit dispozițiilor Legii nr.19/2000, și beneficiarii pensiilor de serviciu, potrivit dispozițiilor legilor speciale în vigoare. Astfel, nu se poate constata incidența unor categorii de persoane plasate în situații analoage sau comparabile și în consecință nu se poate reține întrunirea cumulativă a elementelor constitutive ale discriminării, așa cum este reglementată de dispozițiile O.G. 137/2000, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (4) și alin. (7) și art. 26 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, **în unanimitate de voturi pentru** ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. aspectele sesizate nu constituie fapte de discriminare potrivit dispozițiilor art.2 alin.1 din O.G. 137/2000, republicată.
2. clasarea dosarului;
3. se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte;
4. o copie a hotărârii se va transmite părților.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință :
GERGELY Dezideriu – Membru

HALLER Istvan – Membru

IONIȚĂ Gheorghe – Membru

NITĂ Dragoș Tiberiu – Membru

PANFILE Anamaria – Membru

TRUINEA Roxana Paula – Membru

Data redactării: 04.02.2009

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal de 15 de zile de la comunicare constituie de drept titlu executoriu.

